
Årsberetning for perioden november 2019 til november 2021

Grundet Corona blev vores seneste årsmøde udsat fra november 2020 til april 2021. Idet kun ganske få deltog ved dette møde, som blev afholdt online, vil denne årsberetning i store træk være identisk med seneste årsberetning. Dog er der tilføjet indhold som angår perioden fra april 2021 til november 2021. Denne årsberetning omfatter derfor perioden fra november 2019 til november 2021.

Bestyrelsen i DN Svendborg udgjorde ved konstitueringen af 12 medlemmer samt 4 suppleanter. Siden det seneste årsmøde, altså april 2021, hvor vi talte 1510 medlemmer, har vi haft medlemsfremgang og tæller pr. oktober 2021, 1544 medlemmer mod 1453 i oktober, 2019.

Ved seneste fysiske årsmøde, som fandt sted i november 2019, havde vi besøg af geolog Walther Brüsck, som fortalte om en stadigt stigende tendens til forurening af grundvandet og præsenterede forslag til hvordan fremtidens grundvand kunne sikres. Grundvand og dermed drikkevand er et tema, som vi også har haft fokus på ved den nyligt afholdte paneldebat med kandidater til kommunalvalget 2021. Paneldebatten fandt sted 1. november i Svendborg Forsamlingshus med deltagelse af de fleste partier på listen for Svendborg Kommune. I den forbindelse fik DN Svendborg gennemført en opinionsundersøgelse omkring borgernes holdning til Natur, Miljø og Klima. Resultatet vidner om at den grønne dagsorden fylder meget i borgernes bevidsthed. Dette gjaldt også for flere af de deltagende partier ved paneldebatten, selv om der er plads til forbedring i de fleste tilfælde. Udover drikkevand var temaerne natur og biodiversitet i kommunen samt langsigtet energiplanlægning og kommunen som energiproducent. Opinionsundersøgelsen kan findes på vores hjemmeside.

Ved vores online årsmøde, undlod vi at holde oplæg – men fokuserede udelukkende på valg til bestyrelsen jf. vedtægterne. Ved det online årsmøde i april, fik vi et nyt bestyrelsesmedlem og en ny suppleant.

DN Svendborg deltager normalt i kommunalt indkaldte møder vedr. strategi, lokalplaner, særlige høringer, men dette har i perioden været stærkt begrænset grundet coronaomstændighederne. Vi har dog kunnet opretholde en god dialog med formanden Natur- Miljø-udvalget, primært via Zoom, men også ved fysiske møder, hvor vi bl.a. har drøftet naturkvaliteten i Svendborg Kommune, offentlighedens adgang til naturen, kommunens energiplanlægning, specielt VE, kommunens ressourcer til at overholde lovgivningen om naturbeskyttelsesområdet, ligesom vi også har deltaget i møderne i det grønne råd. Desuden har vi afholdt møde med borgmester, kommunaldirektør og direktøren for Natur og Miljø for at opfordre kommunen til at sikre langsigtet planlægning på energiområdet og behandling af sager omhandlende adgang i naturen. Netop den langsigtede planlægning af kommunens energiforsyning var også et tema ved vores paneldebat.

Gennem disse møder, har vi sikret at DN's politik er blevet kommunikeret til både det politiske lag og administrationen. Det har blandt andet vist sig ved at vi efter flere års pres er lykkedes med at få ændret tidspunkt og hyppighed for slåning af vejsidestrækninger med interessant flora ved en

botanisk kortlægning af disse. Desuden har borgmesteren på vores opfordring igangsat en afdækningen af muligheden for at nedsætte et klimaråd med henblik på at sikre en langsigtet energiplanlægning for kommunen.

DN Svendborg har i den forgangne periode været repræsenteret i et udvalg - i regi af det grønne råd, som har sat fokus på adgangen i naturen. Vi har igennem længere tid afgivet sendt en række forespørgsler vedr. adgang, ligesom vi har påklaget flere sager. Vi har haft fokus på adgangssager siden sidste årsmøde, og har systematisk fremsendt disse til kommunen. Således har vi fremsendt 12 klagesager, hvoraf langt hovedparten ikke er afgjort selvom de første af disse er afsendt i august 2020. En enkelt af disse sager er dog blevet afgjort og efterfølgende anket, idet vi ikke mente at kommunens afgørelse var i overensstemmelse med lovgivningen på området.

Vi har undret os over at størsteparten af disse ikke er blevet behandlet, men det har senere vist sig at kommunen har nedprioriteret behandlingen af disse sager ved kun at afsætte 0,1 årsværk til dette. Dette fremgår af kommunens virksomhedsplan. En sådan systematisk nedprioritering kan borgerne i Svendborg Kommune ikke være tjent med. Adgangssagerne angår, i alle tilfælde, offentlighedens lovlige adgang til naturen jf. Naturbeskyttelsesloven, og er derfor af høj prioritet for DN Svendborg. Det mener vi også at det bør være for Svendborg Kommune - dette uagtet at det er et ressourcekrævende arbejde at behandle disse sager. Vi mener at en sådan nedprioritering er en glidebane; med samme fejlagtige eller direkte manglende argumentationsgrundlag, kunne man helt henlægge sagsbehandlingen af alle sager. Der er altså tale om en politisk nedprioritering til ulempe for de af kommunes borgere som ønskes at kunne færdes i naturen på de steder, hvor naturbeskyttelsesloven muliggør dette. Kommunen er ved at rette op på misforholdet mellem ansatte i Natur og Miljø-afdelingen og antallet af sager. Således er der indenfor det sidste halve år ansat flere medarbejdere til at varetage dette område.

Af andre projekter, som bør nævnes, vil vi fremhæve et fredningsforslag for Vejstrup Ådal. DN Svendborg har fremsendt et udkast til fredningsforslaget til Svendborg Kommune med henblik på en fredningssag for Vejstrup Ådal. Det afgøres på et møde i NMU i november 2021, hvorvidt kommunen vil være medrejser af en fredningssag for Vejstrup Ådal. DN Svendborg er af den klare opfattelse at vi i højere grad bør frede naturområder med høj biodiversitet eller med potentiale for at opnå høj biodiversitet. Således var det sidste emne i vores paneldebat med de lokale kommunalvalgskandidater en opfordring til at frede Caroline Amalieskoven og Trappebæksengen, samt at arbejde for kvaliteten af naturen i Svendborg Kommune forbedres.

Vi glæder os over at kommunen har indledt et nyt fællesfynsk biodiversitetsprojekt med titlen RING LIFE. Projektet er i sin helt spæde opstart, men kort fortalt er hensigten at ansøge EU's LIFE-program om midler til at fremme biodiversiteten på Fyn gennem frivillige aftaler med lodsejere. Selvom rammerne for projektet og konkrete tiltag endnu ikke er på plads, vil vi deltage aktivt i arbejdet med dette. Og med god grund – ansøgningen skulle være på plads i dette efterår, således at projektet kunne igangsættes i efteråret – dog er vi i skrivende stund ikke bekendt med for dette. Vi har dog foreslået kommunen at blive inddraget i processen, idet vi har et omfattende kendskab til naturen i kommunen.

Svendborg Kommune siden sidste måling for 5 år siden, øget sit naturkapitalindeks fra en 69. plads til en 68. plads (primært grundet ændret opgørelsesmetode for grønne byarealer), men ligger stadig tættere på bunden end på toppen. Værre endnu, går det hvis man fraregner markareal som udgør knap 61%, grønt areal i byerne som udgør knap 9 % og andet på omkring 17% som ikke er egentlige naturtyper. Her er Svendborg Kommune faldet fra en 81. plads til en 83. ud af 98 kommuner. Så der er bestemt plads til forbedring.

I den forbindelse er det lykkedes DN Svendborg at kortlægge vejsiderne i Svendborg Kommune, således at slåningspraksis kan indrettes, så det ikke går ud over den interessante vejsideflora. Kommunen vedtog for flere år siden at dette skulle ændres, men implementeringen slår nok først for alvor igennem næste år.

DN Svendborg har i perioden siden sidste årsmøde, behandlet omkring 600 sager, hvor DN har hørings- og klageret, samt et større antal henvendelser fra borgere. Sagsarbejdet er altid en prioritering, og i en forening drevet af frivillige, kan vi ikke nå alt, men vi bestræber os på at komme så vidt omkring som muligt.

DN Svendborg forsøger hele tiden at forbedre kommunikationen med medlemmerne. Etableringen af kommunikationsgruppen for mere end 2 år har ført til, at vi i også i år har udsendt nyhedsbreve. Idet aktiviteten har været nedsat, er det dog ikke blevet til så mange som i tidligere år. Det er vores mål fortsat at forsøge at orientere medlemmer og andre interesserede med jævne mellemrum via nyhedsbrevet, facebook siden og hjemmesiden. Hvad hjemmesiden angår, kæmper vi fortsat med den meget tunge redigering, som nu har ført til at vi beder DN sekretariat hjælpe os i endnu højere grad. Der skulle være nye digitale værktøjer på bedding, som kan lette hverdagen for os som aktive i DN.

Vi forsøger at inddrage flere frivillige i det arbejde, som ikke nødvendigvis er den del af den daglige sagsbehandling, men som er vigtig i forhold til vores øvrige virke. Dette kunne f.eks. være at holde øje med fredninger. Dette er nu også blevet en del af kommunikationsgruppens virke. Det er vores hensigt fremover at indkalde nye og gamle medlemmer i kommunen til orienteringsmøder om vores arbejde og skabe en dialog om hvordan de kan bidrage med en frivillig indsats. Således opfordrer vi f.eks. medlemmerne til at holde øje med adgangen til naturen og lægge mærke til adgangshindringer i naturen og melde det tilbage til os. I den forbindelse har vi givet kommunen skriftligt input til, hvordan administrationen bør håndtere sagerne vedr. adgangshindringerne, således at både lodsejere og brugere af f.eks. stier øvrige adgangsveje inddrages mest muligt.

Ansøgninger om fondsmidler

DN Svendborg har ved flere lejlighed ansøgt om fondsmidler fra bl.a. Velux-fonden.

Således har DN Svendborg været med til sikre udgivelsen "50 nye naturhistorier" ved Ian Heilmann.

Bogen er udgivet i samarbejde med forlaget HISTORIA. - Vores formål med bogen er at være med til at udbrede kendskabet til naturens rige og forunderlige verden og stimulere interessen for naturen hos både voksne og børn.

Desuden har vi søgt om midler til indkøb af to vildtkameraer, så vi sammen med Naturama har påvist hasselmusenes benyttelse af faunapassagen over motorvejen Svendborg- Odense. Andre fondsmidler er brugt til køb af håndkikkerter og teleskoper til brug for vores ture, materialer til fremstilling af redekasser på naturens dag, indkøb af flagermusdetektorer til vores flagermustur og lupper til brug for botanikturene?

Og så er der et rigtig godt tilbud til ældre på 67 og derover.

I samarbejde med Velux-fonden uddeler Danmarks Naturfredningsforening nemlig 1,5 mio kr. i år til aktive ældre, som ønsker at yde en indsats for sig selv og andre i naturen, give gode oplevelser i naturen, passe på og vise hensyn til naturen – og hjælpe og genskabe naturen.

Der er stadig penge i puljen, og vi har bl.a. skelet til Esbjerg, hvor 18 aktive ældre har fået bevilget 70.000 kr. til indkøb af træer til udplantning på plejehjem, skoler og andre offentlige institutioner og ejendomme – samt langs gader, i parker og andre grønne arealer.

Selvfølgelig i samarbejde med kommunen.

Så hvis nogen har mod på sådan et projekt – eller andre projekter, evt. sammen med en eller flere af vores bestyrelsesmedlemmer, får vi hurtigt strikket en ansøgning sammen, så I kan komme i gang.

Uddrag af de sager, vi har arbejdet med i DN Svendborg i det forgangne år

En af de sager som har fyldt allermest igennem året er sagen omkring Broholmøllerne, som kommunen i 11. time valgte at sætte på pause. Dette efter at både DN Svendborg og en gruppe aktive borgere omkring Lundeborg havde sat spørgsmålstegn ved sagsbehandlingen i sagen - med rette. DN Svendborg har således kunnet afdække en inkonsistent og inkohærent behandling af sagen, begyndende i 2018 hvor kommunen vælger at forkaste arbejdet med et kommuneplantillæg for udpegning af områder til opførelse af vindmøller og solceller, som flere interesseorganisationer ellers havde brugt tid på at komme med input til. I sidste ende sluttede sagen med et rødt glentepars placering af reden - foreløbig, men der var mange andre årsager til at vindmøllerne ikke skulle opføres i dette område. Herunder forekomst af 2 sjældne flagermusarter - stor museøre og frynseflagermus, dårlige vindforhold, for lille afstand mellem vindmøllerne etc. Vi har formodentlig ikke hørt det sidste i denne sag, men DN Svendborg er klar hvis sagen genoptages. Vi går ind for grøn omstilling og opstilling af vindmøller på land er en del af løsningen. Blot må det ikke ske på bekostning af væsentlige naturinteresser.

Vi har i årets løb behandlet flere sager om hindret kystadgang, kystsikring og terrænregulering, som tilsyneladende og i visse tilfælde, åbenlyst, er i strid med lovgivningen. Der er endnu ikke truffet afgørelse i flere af disse sager. Kommunen synes dog at være ved at finde en passende administrationspraksis på området. I denne sammenhæng er der for nylig afgivet hørings svar eller indsigelser over for både kommende og eksisterende kystsikring for at få afklaret denne praksis, som i høj grad beror på kommunens skøn. Vi har for nylig fået medhold i en sag på Tåsinge, hvor en lodsejer havde opført nye høfder på en strækning uden væsentlig erosion og hvor der desuden var udlagt natursten på langs af kysten. Disse nye høfder samt stenene på langs af kysten kræves i kommunens afgørelse fjernet. Hård kystsikring må som udgangspunkt ikke være til hindring for adgangen langs kysten. Vi glædede os oprindeligt over at et flertal i det siddende byråd blev enige om at ulovlighederne langs kysterne skal fjernes og adgangen for offentligheden sikres, hvor dette er muligt i henhold til gældende lovgivning - selv om vi endnu mangler at se konkrete indsatser fra kommunes side på dette område.

Klagesager og hørings sager

Listen omfatter et udvalg af de sager vi har behandlet

Beskrivelse	Klagesag	Høring	Klagens/bemærkningers indhold	Status
Lokalplanforslag og kommuneplan tillæg Skarø	x		DN Svendborg mener at lokalplanforslag og kommuneplantillæg bør udløse krav om VVM	Endnu ikke afgjort - forventet i 3. kvartal 2021

Kommuneplantillæg nr. 2017.08 og lokalplan nr. 633 - afgørelse vedr. ikke-VVM-pligt				
Lokalplanforslag og kommuneplan tillæg Skarø Kommuneplantillæg nr. 2017.08 og lokalplan nr. 633	x	x	Vi har i første omgang afgivet hørings svar for at begrænse de udvidelser af landsbyen og opførelsen af antennemasten på Skarø. I anden omgang er det blevet til en klage over manglende VVM vurdering i forhold til opførelsen af 42 meter høj antennemast	Sagen er tabt
Genopførelse af sommerhus inden for SBL, Gesinge	x		Genopførelse af principielt ulovligt opført sommerhus - med risiko for efterfølgende tilladelse til kystbeskyttelses/højvandeforstaltninger.	Delvist vundet - afslag på terrasse
Opførelse af ladebygning, Lundby	x		Opførelse af uforholdsmæssig stor ladebygning for bedriftens størrelse inden for SBL	Sagen fejlbehandlet fra kommunens side - Ladebygning lovlig for landbrug - dispensation ikke nødvendig
Landzonetilladelse til opførelse af et maskinhus og en løsdriftstald i Ulbølle	x		For dominerende bygningsmasse i landskabet. Tegninger af bygninger svarer ikke til beskrivelse af anvendelse for landbrugsdriften.	Sagen fejlbehandlet fra kommunens side - Ladebygning lovlig for landbrug - dispensation ikke nødvendig
Udvidelse af eksisterende helårsbolig inden for SBL på Thurø	x		For omfattende udvidelse af areal inden for den gamle del af SBL	Sagen vundet
Opførelse af sommerhus til erstatning for campingvogn inden for SBL	x		Opstilling af campingvogn giver ikke automatisk ret til opførelse af sommerhus	4. kvartal 2021
Bjørnemosen - pumpe tilladelse i §3 beskyttet areal	x	x	Hørings svar og efterfølgende klage over kommunens afgørelse vedr. pumpe tilladelse om ikke at kræve	Endnu ikke afgjort

(sø, mose, eng, strandeng)			VVM samt utilstrækkelige krav i forhold til at kontrolforanstaltninger for lav vandstand med risiko for §3 områder	
Kommuneplan 2021-2033		x	Særlige bemærkninger i forhold til at indsatsen med at lave høringssvar ikke i tilstrækkelig grad fører til ændringer i kommuneplanforslag	Taget til efterretning
Kystbeskyttelse, Tåsinge		x	For omfattende lovliggørelse af ulovlig opførte høfder	Afgørelse om fjernelse af ulovlige høfder og anden hård kystbeskyttelse
Råstofplanen 2021		x	Krav om afværgeforanstaltning for hasselmus	Der er indført at der skal foretages afværgeforanstaltninger, dog er det ikke ekspliciteret, hvilke
Broholmmøllerne - Lokalplanforslag 658 og kommuneplantillæg 2017.27			Konflikt ift. NBL, Habitatdirektive, artfredningsbekendtgørelse	Endnu ikke vedtaget
Skovstrategi		x	Ros til kommunen for 20 % urørt skov og 80 % anden biodiversitetsskov.	
Lundeborg Badehotel kommuneplantillæg 2017.05 og til lokalplan 641 i offentlig høring.		x	Kommunal slingrekurs og ødelæggelse af rekreativt naturområde	Lokalplanen giver mulighed for at opføre bebyggelse til helårsturisme i form af hotelvirksomhed.
Skovrejsningsprojekt		x	540 ha ny skov ved privat lodsejerinddragelse <ul style="list-style-type: none"> • Bemærkning til at etablere bindende aftaler • Krav om lavere tæthed i forhold til plan • Økonomisk sikring 	Projektet er i skred, men det går langsomt

Lokalplan 655 - Skovsbo		x	Forslag om reduceret skovbyggelinje - vi ønsker de 300 meter bevaret	Miljøstyrelsen har i lokalplanen indført en reduceret skovbyggelinje på 30 meter
-------------------------	--	---	--	--

Desuden har DN Svendborg for nylig indgivet anmeldelse om ulovlig kystbeskyttelse ved Bjørnemosegaard samt anmeldt tilstandsændring for en §3 beskyttet sø ved Klasevænget. I sidstnævnte sag har kommunen iværksat undersøgelser for at finde ud af hvorfor søen er udtørret og forventer at iværksætte afværgeforanstaltninger.

Ture og arrangementer

Vi har i den forgangne periode været forhindret i at afholde en del af vores arrangementer grundet forsamlingsforbuddet, selv om noget, trods alt, er lykkedes at gennemføre. Generelt har vores ture stor opbakning og i mange tilfælde deltager både borgere fra kommunen og folk fra andre kommuner. I den forbindelse vil vi fremhæve vores arrangement på Naturens Dag i september 2020, hvor over 100 personer deltog i løbet af dagen. I 2021 har vi gennemført de planlagte ture og arrangementer.

Sædvanligvis arrangerer bestyrelsen hvert år i omegnen af 20 arrangementer. Herunder er der gengangere som Fugleture på Monnet, Affaldsindsamling, Høslæt på Trappebæksengen, Fugle/flagermustur ved Tåsinge Vejle, som et nyere tiltag Svampetur ved Hallindskoven, som er så populær vi må begrænse deltagerantallet ved tilmelding. Det er også blevet en tradition af arrangere Kyndelmissebål ved Christiansminde, for at markere at vi ønsker at de frie kyster forbliver ubebyggede og med adgang for alle. Dette nåede vi inden den første nedlukning, men måtte aflyse i indeværende år. Til gengæld fik vi gennemført et Hop i havet arrangement i august måned dette år, med fokus på at huske havets vigtige rolle i økosystemet.

Vi er glade for opbakningen til vores ture og arrangementer, hvor vi på forskellig måde prøver at udbrede kendskabet til naturens forunderlige verden samt bidrage til at højne interessen for naturen - og hører gerne om forslag til ture, hvor man eventuelt som frivillig vil give en hånd med at afvikle arrangementet. Husk i den forbindelse at vores ture er for alle – dvs. at du kan deltage uanset om du er medlem af DN eller ej.

Vi vil gerne udvide repertoiret, og vi har et par nye arrangementer i støbeskeen – nemlig en insekttur, byg din egen fuglekasse for hele familien samt en introduktion til træning i naturen i samarbejde med Sundhedshuset.

Er der medlemmer, som vil være med til at arrangere nye ture og arrangementer og møder, hører vi meget gerne fra jer – især arrangementer der involverer børn og unge.

Vi hører også meget gerne fra jer, hvis I ad hoc vil deltage i arbejdet med særlige emner eller sager - og også, hvis I støder på noget i naturen, som der bør tages hånd om. Arbejdet med at inddrage frivillige i højere grad, skal vi stadig blive bedre til i DN Svendborg, da en del udtrykker interesse for at give en hånd med.

Hvis forslag til kommende indsatser, skulle nævnes kunne følgende være relevant:

- fortsætte med aktiviteter, der skaber/ udvider folks interesse for naturen via oplevelser og information
- påvirke lokale politikere til at fremme indsatser for natur og klima bl.a. i samarbejde med andre grønne organisationer
- være vagthunde og gerne dialogpartnere ift. kommunens (strategier, planer og øvrige sager)
- oplyse og informere om natur og klima via nyhedsbreve, opslag, læserbreve og offentlige møder
- inddrage flere i arbejdet for naturen
- tage nye initiativer og inddrage nye områder, hvor naturen kan sættes i centrum

Hvilke områder der især skal prioriteres, vil selvfølgelig være op til den kommende bestyrelse for DN Svendborg.

Med disse ord, vil jeg slutte bestyrelsens beretning for 2019-21.

På bestyrelsens vegne

René Lund Chetronoch
Formand for DN Svendborg